

1800 To av Fundtaunmesterens klokker

Fjellbygda Meråker har fostret mange dyktige håndverkere, og den kanskje mest kjente var John Fundtaunet (1751-1820). Han står som en ypperlig representant for disse autodidakte fjellfolkene - med kun livets skole, men som hadde valgt rette foreldre og arvet noen spesielle gen. Dette var mennesker som levde i det som vel het «dalstråka innafor», men faktisk ble kjent langt utenfor landets grenser. Det høres ut som et paradoks. Men faktum er at flere sidedaler og fjordarmer har fostret de mest skapende blant oss, tross sin beskyttende tilværelse og manglende påvirkning utenfra. Kanskje nettopp derfor? De visste ikke om noe annet, de måtte lage det meste selv.

John Larsen Fundtaunet ble døpt 3. oktober 1751, og bodde hele sitt liv på gården Fundtaunet østre i Meråker. Han døde 11. desember 1820 etter et smertefullt sykeleie. Mangeårige formann i Meråker Historielag, Alf Olsen, forteller at de den gangen kalte det for ”stensmerter”, som i sin tur kan tyde på at det ble komplikasjoner rundt det vi i dag kaller gallestein eller nyrestein. Lokale krefter fikk reist en minnestøtte etter John på hans gravsted på Gudå kirkegård. Han ble kalt Fundtaunmesteren. Hans skaperevne var utrolig mangfoldig, og nevnte Alf Olsen jobber stadig med å utvide historien om Fundtaunmesterens verk og virke. Det kan du lese i flere lokalhistoriske bøker for Meråker Historielag. Jeg skal nøye meg med å fortelle meget kort om to av mesterens klokker, to såkalte gulvur som har havnet i min barndoms kommune: Dovre, og derigjennom laget en link til mitt nedslagsfelt for mine bøker: Værnesregionen. Med stor sannsynlighet laget Fundtaunmesteren nærmere 50 nummererte gulvur.

Alf Olsen

Klokke nr. 24 på Dovre

Klokka befinner seg på Toftemo skystasjon på Dovre, som i dag drives av Oda Marie Landheim, f. 5. september 1975. Hun er samboer med Håkon Engen fra Nørdre Teigen på Lesja. De har en datter: Julie, f. 5. mars 2001. Oda tok over Toftemo i 2003 etter sin mor Marthe Jorunn Landheim, f. Killi i 1944. Klokka kommer mest sannsynlig fra den kjente Tofte kongsgård som ligger oppe i åssiden ovenfor Toftemo. Toftemo var en plass under Tofte. Kongsgården er nevnt i Snorre og kjent i vår historie fra Harald Hårfagres tid, hvor Harald lurte seg vekk fra sin egen garde og dro ned til ei jente på Toftemo som het Snefrid. Dette forholdet skulle gjennom noen overvintringer etter sigende ha gitt fire sønner. Eldste bygningen i dag på Tofte kongsgård er fra 1683. Kongsgården er fredet, men ikke åpen for publikum. Fra Stjørdal kjenner vi best Harald Hårfagre fra slaget ved og på kongshaugene ved siden av nåværende Haraldreina skole, ikke langt fra Værnes kirke. Det er visstnok det ene av to slag stjørdalingene har tapt. Det andre var slaget om Meråkerbanens trasé i 1876, se *Stjørdalens krønike*, bind 8, side 67. Håkon Håkonsson bygde et kapell på Tofte. Folket på Tofte var selvsagt bemedlede, og det er derfor ikke merkelig at de tok med seg møbler og større ting fra sine reiser, blant annet til Trondheim. Hvorfor klokka så ble flyttet ned til Toftemo, må vel kanskje sees i sammenheng med utviklingen av stedet som skystasjon.

Oda Marie Landheim, 18. august 2017- ved siden av klokke nr. 24 i resepsjonen på Toftemo

Klokke nr. 29 på Dovreskogen

Denne klokken befinner seg på gården Breidalen på Dovreskogen (tidligere het tettstedet Brennhaug). Klokka er inne i hovedhuset på gården, hvor Steinar P. og Randi Julie Ulheim bor. Han er født den 9. november 1939 og var i hele sitt yrkesaktive liv lærer ved Klones i Vågå. Randi er født Hovde den 18. mai 1945 på Otta. Steinar overtok gården etter sin onkel Olav S. Breidal i 1972. Olav var ungkar og sønn av Svend O. Breidal (1850-1922). Familien på Breidalen i dag mener det var Steinar sin oldefar: Ola Syversson, f. 1810 - d. 01.10.1873 (overtok gården i 1839) som i sin tid hadde fått tak i klokka på en av sine turer til Trondheim, dit han av og til dro på «handel & vandel», ut ifra andre kvitteringer som forefinnes på gården i dag fra den tiden.

Randi og Steinar Ulheim, 18. august 2017- ved siden av klokke nr. 29 på gården Breidalen